KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 25 kwietnia 2017 r.

Opinia do ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy w sprawie zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi podczas meczów piłki nożnej i innych imprez sportowych, sporządzonej w Strasburgu dnia 4 maja 2016 r.

(druk nr 495)

I. Cel i przedmiot ustawy

Obowiązująca dotychczas Europejska konwencja w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej (Konwencja nr 120), sporządzona została dnia 19 sierpnia 1985 r. i weszła w życie w dniu 1 listopada tego samego roku.

Treść Konwencji skupiająca się na zapobieganiu i reagowaniu na incydenty na stadionach i w ich otoczeniu, poprzez odpowiednie zarządzanie tłumem, stosowanie barier i ogrodzeń oraz działania służb porządkowych i informacyjnych stała się nieaktualna oraz niezgodna ze współczesnym podejściem i doświadczeniami państw-sygnatariuszy w zakresie poprawy bezpieczeństwa imprez sportowych.

W 2012 r. podczas konferencji ministrów ds. sportu Rady Europy podjęto decyzję o powierzeniu Stałemu Komitetowi Rady Europy ds. Zwalczania Przemocy Podczas Imprez Sportowych (T-RV) zadania polegającego na przeprowadzeniu analizy potrzeby i możliwości zmiany Europejskiej konwencji.

W dniu 4 maja 2016 r. na posiedzeniu Komitetu Delegatów Ministrów Rady Europy przyjęty został projekt nowej Konwencji Rady Europy w sprawie zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi podczas meczów piłki nożnej i innych imprez sportowych, która ma na celu zastąpić obowiązującą obecnie Europejską konwencję w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej.

ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa, tel. 22 694-93-40, fax 22 694-91-06, e-mail: Beata.Mandylis@senat.gov.pl

Umowa międzynarodowa otwarta została do podpisu dnia 3 lipca 2016 r., jednakże Polska, podobnie jak inne państwa-strony Europejskiej konwencji w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej (Konwencji nr 120), może złożyć dokumenty ratyfikacyjne po wcześniejszym wypowiedzeniu dotychczasowej Konwencji lub równocześnie z takim wypowiedzeniem.

Nowe przepisy prawne zawierają podstawowe założenia zapewniania bezpieczeństwa meczów piłkarskich, oparte na obecnym stanie wiedzy, doświadczeniach i dobrych praktykach.

Konwencja prezentuje przyjęcie przez państwa-sygnatariuszy nowego podejścia, opartego na wyodrębnieniu trzech platform: bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi.

Odzwierciedla tym samym pogląd, że skupianie się wyłącznie na walce z zagrożeniami nie prowadzi do stworzenia odpowiednich, skutecznych środków ograniczenia ryzyka, że skuteczniejszym rozwiązaniem będzie wdrażanie środków z zakresu zabezpieczenia i obsługi, które silnie wpływają na zachowania kibiców niwelując możliwość wystąpienia ekscesów.

Celem Konwencji jest zatem promowanie najlepszych standardów oraz dialogu i współpracy instytucji z kibicami, klubami piłkarskimi i społecznościami lokalnymi.

Konwencja wskazuje również na potrzebę współpracy międzynarodowej, wykrywania sprawców przemocy i systemu certyfikowania (licencjonowania) stadionów.

Konwencja zawiera 22 artykuły, które regulują m. in. następujące kwestie:

– w art. 3 zawarte są definicje między innymi „środków bezpieczeństwa”, „środków zabezpieczenia”, „środków obsługi”, „zintegrowanego podejścia”, „dobrych praktyk”,

– w art. 4 reguluje się potrzebę opracowania i wdrożenia koordynacji – zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi na poziomie krajowym,

– art. 5 określa potrzebę stworzenia tzw. bezpiecznego otoczenia dla uczestników i widzów oraz wprowadza ustalenia dotyczące przyznawania stadionom licencji oraz certyfikatów bezpieczeństwa, kompleksowych sposobów projektowania infrastruktury stadionów i zarządzania tłumem,

– art. 7 określa obowiązek przeprowadzania wspólnych ćwiczeń mających na celu testowanie i udoskonalanie planów awaryjnych i kryzysowych,

– w art. 8 zachęca się strony do realizacji polityki aktywnej i regularnej komunikacji pomiędzy przedstawicielami klubów i społeczności lokalnych,

– art. 9 dotyczy strategii i działań policyjnych, tak by uwzględniały one dotychczasowe dobre praktyki, w szczególności takie jak: gromadzenie danych wywiadowczych, ocenę ryzyka, rozmieszczanie sił porządkowych, gromadzenie dowodów,

– w art. 10 określa zasady współpracy, w stosunku do osób popełniających przestępstwa stadionowe za granicą, której celem będzie odpowiednie (równoległe) stosowanie kar i zakazów w państwie popełnienia czynu i w państwie zamieszkania,

– art. 11 Konwencji poświęcony został zagadnieniom związanym ze współpracą międzynarodową i zobowiązuje on strony umowy do utworzenia lub wyznaczenia krajowego punktu informacyjnego ds. piłki nożnej (ang. National Football Information Point – NFIP) w strukturze organizacyjnej policji.

Krajowy Punkt Informacyjny ds. Imprez Sportowych został utworzony w Polsce, w strukturze Głównego Sztabu Policji Komendy Głównej Policji.

– w art. 13 i 14 do czuwania nad realizacją celów niniejszej Konwencji powołuje się do życia Komitet ds. bezpieczeństwa i zabezpieczenia imprez sportowych, którego główną funkcją będzie monitorowanie stosowania Konwencji, prowadzenie konsultacji, wymiana informacji oraz wydawanie zaleceń, jakie działania winny podejmować Strony w celu realizacji postanowień Konwencji.

Konwencja podpisana została przez stronę polską z zastrzeżeniem, że na terytorium Polski nie będą stosowane przepisy zawarte w art. 5 ust. 2, dotyczące systemu licencjonowania (certyfikacji) stadionów.

Ratyfikacja przez Polskę Europejskiej Konwencji w sprawie zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi podczas meczów piłki nożnej i innych imprez sportowych, nie rodzi skutków prawnych i nie powoduje konieczności wprowadzenia zmian w polskim prawodawstwie.

Główne zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych uregulowane są w polskim porządku prawnym w następujących aktach prawnych:

– w ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych,

– w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,

– ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń,

– w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej.

– w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach oraz

– w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Ponieważ postanowienia umowy dotyczą kwestii wskazanych w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, tj. spraw uregulowanych w ustawie, proponuje się związanie Rzeczypospolitej Polskiej Konwencją poprzez jej ratyfikację za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa jest efektem prac nad rządowym projektem ustawy o ratyfikacji Konwencji Rady Europy w sprawie zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi podczas meczów piłki nożnej i innych imprez sportowych, sporządzonej w Strasburgu dnia 4 maja 2016 r., podpisanej przez Ministra Sportu i Turystyki Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 29 listopada 2016 r. (druk nr 1408).

Pierwsze czytanie projektu ustawy miało miejsce w dniu 6 kwietnia 2017 r. w Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki oraz Komisji Spraw Zagranicznych. W tym samym dniu Komisje przedstawiły sprawozdanie, w którym wniosły o przyjęcie załączonego projektu ustawy.

Drugie czytanie projektu ustawy miało miejsce na 40. posiedzeniu Sejmu w dniu 20 kwietnia 2017 r. Wobec niezgłoszenia poprawek, Sejm przystąpił niezwłocznie do trzeciego czytania.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi uwag o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis
Główny legislator